

BİZ TOPLULUĞU

YEREL YÖNETİMLER VE KADIN POLİTİKALARI

Kadın Politikalar Komisyonu

**Yerel Yönetimler ve Kent Politikaları
Komisyonu**

Mart, 2024

İçindekiler

1. Yerel Yönetimlerin Kadınlar İçin Önemi.....	2
2. Yerel Yönetimlerde Kadın Temsili	6
3. Kadın istihdamında Yerel Yönetimlerin Rolü.....	8
4. Kadınların Yerel Yönetimler Tarafından Karşılanması Elzem Olan Gereksinimleri	13
5. Kadın Başkanlı Yerel Yönetimlerin İzlemiş Olduğu Kadına Yönelik Politikalar.....	17
5.1 Gaziantep Büyükşehir Belediyesi “Kadın Dostu Kent Gaziantep” Uygulaması.....	17
5.2Kocaeli- İzmit Belediyesi Çınar Çocuk Evi Projesi.....	18
5.3Edirne- Uzunköprü Belediyesi Kadın Emek Pazarı Projesi.....	19
6. Avrupa Yerel Yönetimlerinin Kadına Yönelik Hizmet Çalışmaları.....	20
6.1 Kadın Dostu Kent Kavramı	21
6.2. Kadın Dostu Kent Örnekler.....	21
6.2.1. Viyana.....	21
6.2.2. Dudelange.....	21
6.3.3. Finlandiya	22
6.3.3. Norveç.....	22
7. Yerel Yönetimlerde Kadın Meclisleri	22

1. Yerel Yönetimlerin Kadınlar İçin Önemi

Toplumsal cinsiyet eşitliği, herkesin adil ve eşit koşullarda yaşama ve katılma hakkına sahip olduğu temel bir insan hakları ilkesidir. Bu ilke doğrultusunda, toplumun, ekonominin ve siyasetin çeşitli yönlerinde kadınların adil temsil ve katılımı, toplumların ilerlemesi ve demokratik sistemlerin güçlendirilmesi için çok önemlidir. Bu durumda, kadınların rolü ve etkisi, özellikle yerel yönetimlerde belirgin bir şekilde ortaya çıkar.

Yerel yönetimler, vatandaşların günlük yaşamlarını etkileyen kararların doğrudan alındığı ve hizmetlerin sunulduğu önemli platformlar olarak hizmet verir. Kadınların bu platformlarda aktif olarak yer alması, cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve sürdürülebilir toplumların oluşturulması için temel bir adımdır. Toplumun her kesiminde ve her sektörde kadınların etkili bir şekilde temsil edilmesi ve katılımı, toplumsal cinsiyet eşitliğinin gerçekleşmesi için kritik bir adımdır. Bu bağlamda, yerel yönetimlerin kadınlar için önemi büyüktür.

Yerel yönetimler, kadınların görüşlerini ifade edebilecekleri ve karar alma süreçlerine etkin bir şekilde katılabilecekleri önemli bir alan sağlar. Belediye meclisleri, mahalle toplantıları ve diğer yerel örgütler, kadınların toplumsal, ekonomik ve siyasi alanlara şekil verip katkıda bulunabilecekleri alanlar olarak hizmet eder. Bu alanlar, kadınların farklı toplumsal alanlardaki sorunları ele almak için işbirliği yapmalarını kolaylaştırır. Kadınlar, yerel yönetimlerde kendi ihtiyaçlarını, endişelerini ve önerilerini dile getirerek, yerel politika ve projelerin oluşturulmasında etkili bir rol oynayabilirler. Yerel yetkililer, kadınların etkili katılımını teşvik ederek siyasi liderlik rollerine katılımlarını teşvik edebilir ve destek sağlayabilir. Kadınların belediye meclislerine, mahalle liderlik pozisyonlarına veya diğer yerel kurullara seçilmesi, seslerini

duyurmaları için cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik etkili bir adımdır. Bu sayede, yerel politikalar ve girişimler, kadınların ihtiyaçlarını ve önceliklerini karşılamaya daha duyarlı hale gelir ve cinsiyet eşitliğinin daha etkili bir şekilde gerçekleştirilmesine olanak tanır.

Kadınların siyasi haklarını kullanmaları için yerel düzeyde temsil edilmelerinin önem arz etmektedir. Yerel hizmetler genellikle var olan sorunlara yönelik üretime ve sonrasında bunların tüketim süreçlerine odaklıdır, bu durum kadınların günlük yaşamlarını önemli ölçüde etkiler. Bu yüzden, kadınların yerel yönetimlerde bulunması, bu hizmetlerin etkinliğini artırmada kilit bir rol oynayacaktır. Ancak ülkemizde kadınlar, ulusal düzeyde olduğu gibi yerel düzeyde de temsiliyet eksikliği yaşamaktadır. Yerel düzeyde kadınların temsilini artırmak, sadece kadınların siyasi haklarını kullanmalarını sağlamakla kalmaz, aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına da önemli bir katkı sağlar. Kadınların güçlenmesi ve liderlik rollerinde daha fazla yer alması, toplumun genelinde daha adil ve kapsayıcı kararlar alınmasına ve hizmetlerin daha iyi bir şekilde sunulmasına yardımcı olacaktır. Bu sebeple, kadınların yerel yönetimlerde daha fazla temsil edilmesini teşvik etmek ve desteklemek, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve sürdürülebilir bir toplumun oluşturulması için elzemdir.

Kadınlar, toplumun en temel ihtiyaçlarını karşılayan sağlık hizmetlerinden, eğitim ve çocuk bakım hizmetlerine kadar birçok alanda doğrudan fayda sağlayan hizmetlere erişim sağlamak için yerel yönetimlerden büyük ölçüde etkilenmektedir. Sağlık hizmetleri, kadınların ve ailelerinin sağlığını korumak ve iyileştirmek için hayati öneme sahiptir. Kadınlar, hamilelik, doğum, doğum kontrolü ve genel sağlık hizmetlerine erişim sağlayarak kendi sağlıklarını ve

ailelerinin sağlığını korumak için yerel yönetimlerin sağlık politikaları ve hizmetlerinden doğrudan etkilenirler. Eğitim hizmetleri, kadınların ve çocukların eğitimine erişimi sağlamak için kritik bir rol oynar. Kadınların eğitim seviyelerinin yükseltilmesi, toplumun genel refahını artırırken, çocuklarının da eğitimine katkıda bulunur. ocuk bakım hizmetleri, özellikle kadınların işgücüne katılımını desteklemek ve ailelerin refahını artırmak için önemlidir. Kadınlar, iş ve aile yaşamları arasında denge sağlamak için güvenilir ve erişilebilir ocuk bakımı hizmetlerine ihtiyaç duyarlar. Bu nedenle, kadınların bu hizmetlerin planlanması, yönetilmesi ve sunulmasında etkin bir şekilde yer alması, ihtiyaçların doğru bir şekilde karşılanmasını ve kaynakların adil bir şekilde dağıtılmasını sağlar.

Kadınların ihtiyaçlarına ve önceliklerine uygun politikalar geliştirmek, yerel yönetimler için hayati önem taşımaktadır. Bu nlemler, ocuk bakım hizmetlerinden iş desteğine ve güvenlik önlemlerine kadar uzanan alanlarda, kadınların karşılaştığı zorlukları ele almayı ve daha destekleyici bir ortam oluşturmayı amaçlar.

ocuk bakım hizmetleri konusunda, yerel yönetimler, kreşlerin ve ocuk bakım merkezlerinin kurulmasını teşvik ederek erişimi kolaylaştırmalı ve bu hizmetlerin kalitesini artırmalıdır. Ayrıca, esnek çalışma saatleri veya ocuk bakım desteği gibi önlemler, kadınların işgücüne katılımını güçlendirebilir.

Kadın istihdamını desteklemek için yerel yönetimler, beceri geliştirme ve iş bulma fırsatları sunan programlar düzenlemelidir. Ayrıca, kadın girişimcileri desteklemek ve iş girişimleri için sermaye sağlamak da bu politikaların ayrılmaz bir parçası olarak görülmelidir.

Güvenlik önlemleri de büyük bir öneme sahiptir ve yerel yönetimler, cinsiyet eşitliği eğitimlerini ve şiddetle mücadele için destek hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak için çaba harcamalıdır. Toplumsal güvenliği artırmak ve cinsiyete dayalı şiddeti önlemek için önleyici tedbirler almak da önemlidir.

Bu çabalar aracılığıyla, yerel yönetimler, kadınların ihtiyaçlarına ve önceliklerine uygun politikaları geliştirerek cinsiyet eşitliğini ilerletebilir ve kadınların yaşam kalitesini artırabilirler.

Kadınları siyasi eğitim programlarına dahil etmek, bu alana yönelik kurslar düzenlemek ve becerilerini çeşitli alanlarda geliştirmek için destek sağlamak gibi girişimler yerel yönetimlerin uygulaması gereken hususlardır. Kadınların katılımını artırmaya yönelik fırsatlar yaratma çabaları, yerel yönetimlerin kadınların siyasi ve toplumsal yaşamda daha güçlü bir şekilde temsil edilmesini sağlamak için büyük bir önem arz etmektedir. Bu tür çabalar, kapsayıcı, temsilci bir demokrasi için önemli bir adım olacak ve cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına önemli bir katkı sağlayacaktır.

birlikte ilerleyeceğiz.

2. Yerel Yönetimlerde Kadın Temsili

20. yüzyıldan günümüze kadar olan süreçte yaşanan değişimler ile kadınların siyasal katılımında önemli gelişmeler yaşanmış olsa da halen siyasal kurumlarda kadın ile erkek eşitliğinin gerçekleşmemiştir. Toplumsal cinsiyet rolleri, kadınların siyasal alanda rol olmalarına engel olmakta ve temsilde eşitsizliğe sebep olmaktadır. Bu rollerin başında ev işleri ve çocuk bakımı gibi aile içinde eşit paylaşılması gereken görevler gelmektedir. Kadınlar, toplumun beklentileri doğrultusunda öncelikle ev işlerine odaklanmakta ve siyaset gibi kamusal alanlarda yer almakta zorlanmaktadır. Bu nedenle toplumsal cinsiyet rolleri, kadınların siyasal karar alma süreçlerine katılımının sınırlı kalmasının ve temsil oranlarının düşük seviyelerde seyretmesinin başlıca sebeplerindedir. Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) ve Parlamentolar Arası Birlik (IPU) tarafından hazırlanan “Siyasette Kadın 2023” haritasına göre ulusal parlamentolarda kadınların temsili %26,5’tir. (Women in politics: 2023 | Digital library: Publications | UN Women – Headquarters / women-in-politics-2023-tr.pdf (unwomen.org))

Söz konusu harita, kadınların siyasal karar alma süreçlerinde yeterince yer alamadığını ve siyasal alanda eşit bir temsilin sağlanamadığını göstermektedir. Parlamentoda kadınların temsil oranı; İskandinav ülkelerinde %45,7 iken Türkiye’de bu oran, %17,4’tür.

Siyasal katılımın ilk ayağı olan ve vatandaşa en yakın hizmet birimleri olmaları sebebiyle ülkede siyasal kültürün oluşması açısından fazlasıyla önemli olan yerel yönetimlerde, kadın temsiline sağlanması demokrasinin ön koşullarındandır. Ancak Türkiye’de ve dünya genelinde kadınların yerel yönetimlerdeki temsili oldukça düşüktür. Türkiye’de son yerel seçimlerde

kadınların belediye başkanı ve meclis üyesi olarak temsil oranları oldukça sınırlı kalmaktadır. Benzer şekilde, il genel meclislerinde de kadın temsilinin yetersiz olduğu görülmektedir.

Yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerin çoğu kadınları etkilemektedir ve kadınların ihtiyaçlarını karşılamak için kadınların temsilinin artırılması gerekmektedir. Kadın temsilinin yetersizliği hizmetlerin planlanması ve uygulanmasında yetersizliğe sebep olmaktadır.

Toplumsal cinsiyet rolleri, her alanda halen varlığını koruyan cinsiyet ayrımcılığı ve ataerkil kültür yapısı gibi sebepler kadınların siyasal alanlara katılımını engellemektedir. Engelleri aşmak, kadınların siyasal katılımını artırmak ve temsiliyetlerini güçlendirmek için çeşitli mekanizmalar üretilmeye devam edilmektedir. Bu kapsamda, pozitif ayrımcılık politikaları, kota sistemleri ve cinsiyet eşitliğini teşvik eden toplumsal cinsiyet temelli politikalar uygulanmalıdır. Kadın temsilini hızla artırmak için etkili bir araç olan kota uygulamaları ile kadınların siyasal karar alma süreçlerinde daha fazla yer almalarını sağlanabilir. Düzenlemelerle kadınların siyasal alandaki temsilini artırıcı mekanizmalar üretmeli, uygulamalı ve kotalar belirlemelidir. Toplumda cinsiyet eşitliği konusunda farkındalığı artırmak için eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları ile cinsiyet eşitliğine duyarlılık artırılabilir ve kadınların siyasal alanda daha fazla destek görmesini sağlanabilir. Kadınların iş hayatına katılımı desteklenerek kadınların ekonomik güçleri artırılabilir. Toplumsal cinsiyet rollerine dayalı ayrımcılığın ve kadınların siyasal alandaki liderlik rollerine ilişkin stereotipler ortadan kaldırılarak kadınların siyasal alana katılımı artırılabilir. Siyasi partilerde kadınların aktif rol alması teşvik edilerek kadınların siyasal alandaki temsiliyetlerinin artması sağlanabilir. Kadınların

siyasi partilerde daha fazla temsil edilmesini sağlamak için siyasi partilerin içinde kadın kotası uygulanmalıdır.

3. Kadın istihdamında Yerel Yönetimlerin Rolü

Yerel Yönetimlerde pek çok konuda olduğu gibi kadınların temsili iller ve bölgeler arasında farklılık göstermekle beraber oldukça düşüktür. İstihdam edilen kadınları gözlemlediğimizde ise genellikle düşük ücretli işlerde istihdam edildiklerini, orta ve üst kademe işlerde oldukça düşük sayılarda temsil edildiklerini görmekteyiz.

Bununla beraber, cinsiyet kotaları ve pek çok teşvik çalışmasına rağmen kadınlar düzinelerce farklı sebepten ötürü istihdam pastasındaki paylarını alamamaktadırlar. Dünya genelinde ise, yerel yönetimlerde kadınların payı; kamu kurumlarında eşitlik ve adaletin önemli bir göstergesidir. Kamu İstihdamında cinsiyet temsilinin güçlendirilmesine yönelik çabalar, eşitlik bakımından önemli bir yer tutmasının dışında, nüfusun yarısını oluşturan kadınların demokrasiye ve katılımını tam olarak gerçekleştirmek için gereklidir.

Yerel Yönetim ölçeğinde kadın istihdamını arttırmanın yolu, pek çok yerde geçerli olan kota veya ondan daha başarılı bir sistem olan fermuar sistemini takip etmekten geçmektedir. Kota sistemi kolayca bypass edilebilmesinden dolayı beklenen performansı gösterememektedir. Bu konuda yapılan yıkıcı eleştiriler ise kota sisteminin anlaşılmasını ve geleceğini tehlikeye atmaktadır. Örneğin sadece kota olduğu için listeye girdiğine inandığı kadınlara yönelik agresif söylemler geliştirilebilmektedir. Ancak bu yorumlar yapılırken toplumun ve vergi mükelleflerinin yarısının kadın olduğunu, oy verirken ve vergisini öderken kota ile karşı karşıya kalmayan kadınların yeterli ölçütlerde

istihdam edilemediğini, demokrasinin ve eşitliğin anlaşıldığı bölgelerde bu tarz sorunların yaşanmadığını görmekteyiz.

Bir başka çözüm ise cinsiyet eşitliği politikalarının benimsenmesidir. 21. Yüzyıl siyasetinde siyasetçiler toplumun veya çıkar gruplarının tepkisinden çekinerek titiz bir yol haritasıyla yürümektedir. Ancak siyasetçi tamamen halkın talepleriyle paralel olacak destekleyici kurumlar ve kontrol mekanizmaları ile “doğru” olan politikayı üretmelidirler. Cinsiyet eşitliği politikaları ve farkındalık programları, sadece kadınlara değil erkekler içinde geçerli olacak şekilde anlatılmalı ve kesin şekilde uygulanmalıdır. Eşitlik politikaları uygulanarak, kadınların iş gücüne katılımı teşvik etmeli, liderlik rollerine erişimlerini kolaylaştırmalı ve bu konuda karşılaşılabilecek problemleri çözümlenmelidir.

Son olarak Kadın İstihdamını arttırmaya yönelik en büyük proje eşitlikçi çalışma ortamlarının yaratılması ve teşvik edilmesi olacaktır, tüm engelleri aşarak iş hayatına giren kadınlar sosyal normlar dolayısıyla iş ve aile dengesini sürdürmekte güçlük çekebilmektedir. Bu sürecin kolayca atlatılması için çocuk bakım evleri ve diğer destek mekanizmalarıyla kadının iş gücüne kazandırılması hızlandırılmalıdır. Genel olarak kadınların istihdamını ve liderlik rollerine erişimini kısıtlayıcı her unsur engellenmelidir, ortada aşılması gereken toplumsal ve kültürel bir engel varsa bunun için kesinlikle çaba sarf edilmesi gerekmektedir. Kampanyalar, yasalar ve yönetmeliklerle bu konudaki toplumsal bilincin artırılması uzun vadede önemli katkı sağlayacaktır.

Ülkemizde yerel yönetim seçimlerinde kadınların seçime katılımı ve seçilme oranı ile ilgili güncel bir istatistik bulunmamakla birlikte; Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 2013 verilerine göre, ülkemizde yerel yönetim

seçimlerinde seçilenlerin yalnızca %3,9'luk bölümü kadınlardan oluşmaktadırdır. Mevcut durumda kadın istihdamı konusunda ise hala bazı zorlukların olduğunu göstermektedir. Özellikle kırsal alanlarda ve bazı sektörlerde kadın istihdamı düşük seviyelerde seyretmektedir. Kadınlara siyasete katılımı ve istihdamı hususunda yerel yönetimler tarafından üstlenilmesi gereken görevler olsa da, büyük mercilerin bu sürece katılımı süreci hızlandıracaktır.

Öncelikle kadın istihdamının halihazırdaki düşük seviyelerinin belirlenmesi ve analiz edilmesi gerekmektedir. Elde edilen veriler ışığında bölgelerin analizleri göz önünde bulundurularak planlamalar yapılmalıdır. Bu planlamaların hayata geçmesi, ancak yerel yönetimlerin kadın istihdamını teşvik etmek için yeni politika ve programlar geliştirmesi ile mümkün olacaktır.

Yerel yönetimlere düşün bir diğer sorumluluk ise eğitim ve işgücüne katılımı teşvik eden kampanya ve bilgilendirme faaliyetlerinin arttırılmasıdır. Kadınlara işgücüne katılımını desteklemek adına yerel ve gerektiği noktada ulusal düzeyde işbirlikleri sağlanmalıdır. Eğitim ve mesleki beceri geliştirme programları ve "Halk Eğitim Merkezleri" aracılığıyla kadınlara iş bulma olanaklarını arttırmak mümkündür.

Kadın istihdamının düşük olduğu kırsal bölgelerde kadınlara tarım ve diğer sektörlerde istihdam edilmesi desteklenmelidir. Bu sürecin paralelinde kadınlara yönetim pozisyonlarına ve karar alma süreçlerine katılımını arttırmak son derece önem arz etmektedir.

Kadın istihdamındaki yetersizliğin sebebi olarak Türkiye'nin kültürel ve sosyokültürel yapısının etkisi önemli bir neden olarak öne çıkmaktadır. Geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri ve aile içi sorumluluklar, kadınlara

işgücüne katılımını kısıtlamaktadır. Kadının iş hayatının ev işleri gibi aile içi sorumluluklardan ibaret olduğu ve geliri erkeğin sağladığı düşünceyi toplumun geniş kesimlerinde karşılık bulmaktadır. Bir diğer etken ise özellikle kırsal kesimlerdeki kadınların eğitim seviyelerinin düşük olması ve dolayısıyla mesleki niteliklerinin yetersiz olmasıdır. Bu durum, istihdam olanaklarını sınırlamaktadır. Ayrıca kimi sektörde ve işyerinde cinsiyet ayrımcılığı hala varlığını sürdürmektedir, kadınların işe alım veya terfi süreçlerinde ayrımcılığa maruz kaldıkları durumlar mevcuttur.

Yerel yönetimlerin bu noktada görevleri ve istikrarlı çalışması büyük önem arz etmektedir. Öncelikle toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik eden politikalar ve programlar geliştirmeli ve uygulamalıdır. Değerlendirmede görüldüğü üzere kadın eğitiminin özellikle kırsaldaki durumu ile yakından ilgilenilmesi, kadınların eğitimlerini ve mesleki becerilerini geliştirmelerini destekleyecek programlar ve kursların düzenlenmesi elzemdir.

Bir diğer sorun olan kültürel ve sosyokültürel etkenler, yerel yönetimlerin cinsiyet ayrımcılığıyla mücadele eden politikaları benimsemesi ile mümkündür. Bu bağlamda işyerlerinde eşit fırsatların sağlanması başlıca gerekliliklerden biridir. Kadın istihdamını teşvik etmek için toplumda farkındalık ve destek oluşturacak kampanyalar düzenlenmeli, gerektiği noktada esnek çalışma saatleri ve kreş hizmetleri gibi aile dostu politikalar uygulanmalıdır. Bu gibi basit adımların atılması, kadınların işgücüne katılımını destekleyecektir.

Türkiye’de iş gücü anlamında son birkaç sene dışında kadınlar istihdam anlamında belirli kazançlar elde etmiştir. Ancak Türkiye ekonomisinin kötü gidişatına bağlı olarak bu kazanımlar fark yaratmamıştır. Bazı belediyeler kadınların iş gücüne ve yerel yönetimlere katılımını arttırmaya gitti ve bu

projelerin kimisi başarılı kimisi başarısız oldu fakat asıl odaklanmamız gereken nokta, gelecekte kadınların istihdamı ne yönde şekillenecek ve daha iyi hale getirmek için neler yapmalıyız?

Kanada Belediyeler Federasyonu (FCM) yerel yönetimlerde cinsiyetler arası eşitsizlik aralığının kapatılması için çeşitli programlar üretti. Programın ana amacı kadınların belediyelerdeki siyasi istihdamını arttırmayı hedefliyor ve bu konuda üç farklı çalışma yürütüyor. İlk çalışmada yerel liderlik hakkında kadınlarla bir araya gelerek onların siyasi liderlik üzerine katılımlarını arttırmaya çalışılırken, diğer iki çalışmasını ise yurt dışında yürüterek özellikle kadınların iş dünyasından soyutlandığı Benin, Kamboçya, Gana, Sri Lanka, Zambiya ve Tunus gibi yerlerde yürütülmektedir. Ülkemizde de belediyeler birlikte çalışarak Türkiye'nin daha aydınlık bir yarına yürümesi için kadınlar lehine sosyal yaşama ve iş dünyasına katılımı teşvik edecek projeler yürütülmelidir.

Ülkemizden örnekleri incelediğimizde İBB'nin kadın istihdam projeleri göze çarpmaktadır. Örneğin İBB'ye bağlı Şehir Hatları AŞ, 2023 itibariyle kadın istihdamını 2019'dan beri yüzde 270 oranında artırmıştır. Bunun yaşanmasındaki asıl pay Şehir Hatları Genel Müdürünün kurum tarihindeki ilk kadın yönetici tarafından yönetilmesidir. Bu durum kadın istihdamını artırmanın yollarından birisinin de kadın yöneticilerin bulunmasından geçtiğini göstermektedir. Yine İETT bünyesinde İBB kadın şoför istihdamına odaklanmaktadır. İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, İETT'nin iş ilanını paylaşırken doğrudan kendi ağzından kadın şoförlere çağrıda bulunarak başından beri değindiğimiz teşvik meselesine de bir örnek göstermiş oluyor. İBB'nin Kadın Merkezleri ise, kadınlara sağlıktan eğitime ve spordan istihdama

pek çok olanak sağlamaktadır. Kadın Merkezleri pek çok belediyede bulunsa da yeterince önem görmemektedir.

4. Kadınların Yerel Yönetimler Tarafından Karşılanması Elzem Olan Gereksinimleri

Kadınların yerel yönetimler tarafından karşılanması elzem olan gereksinimler, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların yaşam kalitesinin artırılması için kritik bir öneme sahiptir. Türkiye gibi çeşitli kültürel, sosyal ve ekonomik dinamiklere sahip bir ülkede, kadınların yerel yönetimler tarafından karşılanması gereken temel gereksinimler oldukça çeşitlidir. Bu gereksinimler, eğitimden sağlığa, ekonomik bağımsızlıktan toplumsal katılıma kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır.

Türkiye'de eğitim ve fırsat eşitliği alanında önemli ilerlemeler kaydedilmiş olsa da kadınların eğitim seviyeleri ve işgücüne katılım oranları hala istenilen düzeyde değildir. Kız çocuklarının okula devam oranları, özellikle kırsal bölgelerde düşük olup, erken yaşta evlilikler ve aile içi sorumluluklar nedeniyle eğitime devam etmeleri zorlaşmaktadır. Ayrıca, kadınların işgücüne katılımı düşük olduğu için ekonomik bağımsızlıkları ve sosyal hakları sınırlıdır.

Kız çocuklarının okula devamını teşvik etmek için ailelere yönelik bilinçlendirme kampanyaları düzenlenmeli ve erken evliliklerin önlenmesine yönelik çalışmalar güçlendirilmelidir.

Kadınların mesleki eğitim ve beceri kazanımı için fırsat eşitliğini sağlamak adına meslek edindirme kursları ve teknik eğitim programları daha yaygın hale getirilmelidir.

Kadınların işgücüne katılımını artırmak için kreş ve çocuk bakım hizmetleri gibi destekler sağlanmalı, esnek çalışma modelleri teşvik edilmelidir.

Türkiye'de kadına yönelik şiddet, ev içi ve kamusal alanlarda ciddi bir sorun olarak devam etmektedir. Kadınlar, fiziksel, psikolojik ve ekonomik şiddete maruz kalmakta ve bu durum hem bireysel hem de toplumsal düzeyde ciddi sonuçlara yol açmaktadır. Mevcut yasal düzenlemelere rağmen, şiddet vakalarının bildirilme ve cezalandırılma oranları hala düşüktür.

Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında polis ve hukuk sistemlerinin kapasiteleri güçlendirilmeli, şiddet vakalarının etkin bir şekilde soruşturulması ve cezalandırılması sağlanmalıdır.

Kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi ve mağdurlara destek sağlanması amacıyla sığınma evlerinin sayısı artırılmalı, danışmanlık hizmetleri ve psikososyal destek programları genişletilmelidir.

Toplumda cinsiyet eşitliği ve kadınlara yönelik şiddetle ilgili farkındalığı artırmak için kamuoyu bilinçlendirme kampanyaları ve eğitim programları düzenlenmelidir.

Türkiye'de kadınların sağlık hizmetlerine erişimi özellikle kırsal bölgelerde ve düşük sosyoekonomik gruplarda yaşayan kadınlar için kısıtlıdır. Üreme sağlığı hizmetlerine erişimdeki eksiklikler, cinsel sağlık sorunlarının önlenmesinde ve tedavisinde gecikmelere yol açmakta ve bu da kadınların yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Kadınların üreme sağlığı hizmetlerine kolay erişimini sağlamak için sağlık merkezlerinin ve kadın hastanelerinin sayısının artırılması, özellikle kırsal bölgelerde mobil sağlık kliniklerinin kurulması gerekmektedir.

Kadınların cinsel sağlık konularında bilinçlenmelerini sağlamak için sağlık eğitim programları düzenlenmeli ve toplumda bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır.

Kadınların psikolojik ve ruhsal sağlığını desteklemek amacıyla psikososyal destek hizmetleri ve danışmanlık programları genişletilmelidir.

Kadınların ekonomik bağımsızlığı, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi açısından kritik bir öneme sahiptir. Ancak, Türkiye'de kadınların işgücüne katılımı ve ekonomik faaliyetlere erişimi hala düşüktür. Kadınlar genellikle düşük ücretli ve düşük nitelikli işlerde çalışmakta ve iş güvencesi konusunda sıkıntılar yaşamaktadırlar.

Kadınların ekonomik bağımsızlığını artırmak için kredi imkanları ve işletme destekleri gibi finansal destek programları sağlanmalıdır.

Kadınların iş gücüne katılımını teşvik etmek için çocuk bakımı hizmetlerinin genişletilmesi, esnek çalışma modellerinin benimsenmesi ve aile içi iş bölümünün eşitlikçi bir şekilde yapılmasını teşvik eden politikalar uygulanmalıdır.

Kadınların eğitim seviyelerini yükseltmek ve meslek edinmelerini teşvik etmek için eğitim bursları ve destek programları sağlanmalı, meslek edindirme kursları ve teknik eğitim programları desteklenmelidir.

Türkiye'de kadınların toplumsal hayattaki ve karar alma süreçlerindeki temsiliyeti düşüktür. Kadınlar, siyasi, ekonomik ve sosyal arenalarda erkeklerle eşit temsil edilmemekte ve bu da kadınların seslerinin duyulmasını ve haklarının korunmasını zorlaştırmaktadır.

Kadınların siyasi katılımını artırmak için pozitif ayrımcılık politikalarının uygulanması ve kadın kotası gibi düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

Kadınların liderlik ve siyaset alanında daha fazla eğitim almasını sağlamak için eğitim programları düzenlenmeli ve kadınların siyasi ve toplumsal liderlik rollerine yükselmesini destekleyici politikalar benimsenmelidir.

Kadınların toplumsal hayatta daha fazla temsil edilmelerini sağlamak için kadın sivil toplum kuruluşlarının güçlendirilmesi, kadın hakları savunuculuğunun desteklenmesi ve toplumda kadın liderlerin rol model olarak tanıtılması gerekmektedir.

Kadınlar, güvenli ve erişilebilir ulaşım hizmetlerine erişimde sıkıntılar yaşamakta ve şehir altyapısı genellikle kadınların ihtiyaçlarına göre planlanmamaktadır. Bu durum, kadınların işgücüne katılımını ve sosyal hayata aktif olarak katılımlarını engellemektedir.

Kadınların güvenli ve erişilebilir toplu taşıma hizmetlerine erişimini artırmak için toplu taşıma ağlarının genişletilmesi, hizmet kalitesinin artırılması ve kadınların güvenliğini sağlayacak önlemlerin alınması gerekmektedir.

Kadınların ev ve iş arasında güvenli bir şekilde seyahat edebilmelerini sağlamak için yaya yolları, bisiklet yolları ve toplu taşıma duraklarının kadınların ihtiyaçlarına uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

Kadınların şehir içinde daha kolay ve güvenli bir şekilde hareket edebilmelerini sağlamak için sokak aydınlatmasının artırılması, kamu alanlarının kadın dostu tasarlanması ve kadınların ihtiyaçlarına uygun altyapıların oluşturulması gerekmektedir.

5. Kadın Başkanlı Yerel Yönetimlerin İzlemiş Olduğu Kadına Yönelik Politikalar

5.1 Gaziantep Büyükşehir Belediyesi “Kadın Dostu Kent Gaziantep” Uygulaması

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından “Kadın Dostu Kent Gaziantep” uygulaması, Gaziantep’te yaşayan kadınların belediyelerin çalışmalarından haberdar olmak, uygulamanın içerisinde yıldız toplayarak çeşitli avantajlardan yararlanmak, sosyal hayata katılımlarını sağlamak ve imzalanan indirim protokollerinden yararlanabilmelerini sağlamak amacıyla geliştirilmiş bir uygulamadır.

Bu uygulama ile Gaziantep’te yaşayan kadınlar, kendilerine sunulan ayrıcalık ve desteklerden daha kolay haberdar olabilmekte ve yararlanabilmektedirler. Aynı zamanda uygulama içerisinde, atıkları ayrıştırıp belediyeye ulaştıran kadınlara yıldız puan kazandırma ve bu puanlarla çeşitli avantajlardan yararlanma fırsatı sunarak çevre koruma, enerji tasarrufu ve sıfır atık konularına da katkı sağlanmaktadır.

Uygulama her ne kadar örnek teşkil eden bir çalışma olsa da geliştirilmesi gereken noktaları da mevcuttur. Uygulama içerisinde bulunan duyuruların tarihleri güncelliğini koruyamamaktadır. Ayrıca uygulama altyapısında çok fazla teknik hata bulunmaktadır. Kullanıcı yorumları değerlendirildiğinde, kullanıcıların uygulamaya giriş yapmakta sıkıntı yaşadıkları, uygulamadan

toplamiş oldukları yıldızlar ile kazandıkları hediyelerin ellerine ulaşmaması gibi olumsuz yorumlar da mevcuttur.

Diğer yerel yönetimler tarafından mevcut olan “Kadın Dostu Kent Gaziantep” uygulaması örneğinden esinlenerek bu uygulamadaki eksikliklerin de tamamlanmış versiyonlarını geliştirmeleri, kadınların belediyelerin kendilerine sunmuş oldukları ayrıcalıklardan daha rahat haberdar olmalarını sağlayacak ve belediye hizmetlerinden yararlanılmasını arttıracaktır. Aynı zamanda belediyecilik kavramının günümüz teknolojisine ayak uydurabilmesi açısından da önemli bir adım olacaktır.

5.2 Kocaeli- İzmit Belediyesi Çınar Çocuk Evi Projesi

Kocaeli ili İzmit Belediye Başkanı Fatma Kaplan Hürriyet`in hayata geçirmiş Çınar Çocuk Evi projesi, 36 ay ve üzeri yaştaki çocuklara bakım ve eğitim imkanı sağlanıyor. Çalışan kadının iş hayatına kazandırılması ilkesini benimseyen İzmit Belediyesi`nin bu projesiyle, İzmit`te ikamet eden ve çalışan annelere çocuklarını emanet edebilecek güvenli bir ortam imkanı sağlanıyor.

Çınar Çocuk Evi eğitim saatleri Kocaeli Valiliği tarafından 08.00-17.00 aralığı olarak belirlenmiş olsa da çalışan annenin ihtiyaç duyması durumunda mesai saatinin yarım saat öncesi ve 1 saat sonrası olmak üzere düzenlemeler gerçekleştirilebiliyor.

Toplumumuzda çalışma potansiyeli olan birçok anne, çocuklarının bakımını üstlenecek bir kişi bulamaması, bakıcı ve bakım evlerinin ücretlerinin yüksekliği gibi nedenlerle çalışma hayatına ya hiç başlayamamakta ya da son vermek durumunda kalmaktadırlar.

İzmit Belediyesi'nin hayata geçirmiş olduğu Çınar Çocuk Evi projesi birçok anneye çalışabilme imkanı sunan ve kadınların iş hayatına kazandırılması konusunda büyük adım atmış bir projedir.

Ne yazık ki hayata yeni geçirilmiş bir proje olması nedeniyle fazla yaygınlaşmamış olan Çınar Çocuk Evi projesinden yararlanma düşük seviyededir fakat İzmit Belediyesi yeni şubelerin açılması konusunda çalışmalarını yürütmektedir.

İzmit Belediyesi örneği gibi gündüz bakımevi ve kreş desteği, çalışan ve çalışma potansiyeli olan anneler için çok büyük bir avantaj sağlamaktadır. Kadının çalışma hayatına kazandırılması ve kendi ekonomik özgürlüğünü eline alabilmesi için tüm belediyelerin hayata geçirmesi elzem olan ve yaygınlaştırılması gereken projelerdir.

5.3 Edirne- Uzunköprü Belediyesi Kadın Emek Pazarı Projesi

“Üreten Kadınlar Kazanan Uzunköprü” Projesi kapsamında hayata geçirilen “Kadın Emek Pazarı” projesi ile el emeği ürünlerini üreten kadınlara, ürünlerini satışa sunabilme ve ekonomik kazanç sağlayabilme fırsatı sunuyor.

Özellikle çalışma hayatında aktif olmayan kadınlar el emeği ürünler üreterek bu ürünlerin satışı ile aile ekonomisine katkı sağlama girişiminde bulunmaktadır. Ancak kendilerine ürettikleri bu ürünleri pazarlayabilecekleri bir pazar yeri bulamadıklarından bu ekonomik kazanç sağlama yönteminde bir düzen sağlamakta zorlanmaktadırlar.

Uzunköprü Belediyesinin hayata geçirdiği “Kadın Emek Pazarı” projesi ile kadınların üretmiş oldukları ürünlerin satışını gerçekleştirebileceği bir pazar

yeri sağlanmakta ve bu sayede kadınların ekonomik özgürlüklerine ulaşabilmesinde büyük bir adım atmasına yardımcı olmaktadır.

Projenin hayata geçirilmesi ne kadar kıymetli olsa da yılın 365 günü gerçekleştirilmesi oldukça mümkün olan bu projenin tüm yıl gerçekleştirilemiyor olması olumsuz bir durum yaratmaktadır.

Uzunköprü Belediyesi örneğindeki gibi tüm yerel yönetimlerin, evlerinde ürettikleri el emeği ürünlerinin satışını gerçekleştirebilmek için kadınlara pazar yeri sağlayabilecekleri projeleri hayata geçirmeleri kadınların ekonomik özgürlüklerine katkı sağlamak amacıyla oldukça önem teşkil etmektedir.

Tüm yerel yönetimler tarafından, el emeği üreten kadınlara pazar yeri sağlama projesinin yılın tüm günlerinde gerçekleştirilebilmesi oldukça olası bir durum olduğundan Uzunköprü Belediyesi örneğindeki gibi yalnız yılın belirli dönemlerinde değil tüm yıl boyunca gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

6. Avrupa Yerel Yönetimlerinin Kadına Yönelik Hizmet Çalışmaları

Yerel yönetimlerin başlıca sorumluluğu bütün yurttaşlara adil şartlarda hizmet sağlayabilmektir. Bu sorumluluklarının gölgesinde yerel yönetimler, kadın ve erkek yurttaşlarına da eşit hak ve imkanları sunmakla yükümlüdür. Günümüzde bunların başında toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak ve cinsiyet körü politikalar uygulamak geliyor. Yerel yönetimlerin uyguladığı bu politikalar sorunların tespiti ve toplumların bu bağlamda olumlu yönde değişmesi için çok kıymetlidir. Çalışmanın bu başlığında belirli Avrupa ülkelerinin “Kadın Dostu Kentleri”nin yerel yönetimlerinde kadına yönelik hizmet çalışmaları incelenmiştir.

6.1 Kadın Dostu Kent Kavramı

Kadın dostu kent; kadınların haklarının gözetildiği, yerel karar alma süreçlerinde yer alabildikleri, kentin yönetilmesinde ve düzenlenmesinde toplumsal cinsiyet eşitliğinin temel alındığı bir kent yönetimi anlayışıdır. Bu anlayışa göre yerel siyaset, eşitlik anlayışını temel alarak düzenlenir. Kentin planlamasında ve günlük hayatta kadınların etkin olduğu bu kent anlayışında, o kentte ikamet eden herkesin kentin sunduğu ekonomik, sosyal ve siyasi imkânlardan eşit bir şekilde faydalanması hedeflenmektedir.

6.2. Kadın Dostu Kent Örnekler

6.2.1. Viyana

Viyana'daki Kadın Birimi uzun zamandır faaliyet göstermektedir. Bu birim, şiddet mağduru kadın ve kız çocuklarına 24 saat acil yardım sağlamak için "24 Saat Kadın Acil Yardım Hattı" işletmekte, şiddete maruz kalan kadınlara ve çocuklarına dört kadın sığınma evinde ve 50'ye yakın bakım evinde güvenli bir sığınak sunan Viyana Kadın Sığınakları Derneği'ne destek sağlamaktadır. Kadınların iş hayatına katılmaları için faaliyetler yürütmekte, Viyana Kent Konseyi Kadın Sorunları ile iş birliği yapmaktadır (City Of Vienna, 2021)

6.2.2. Dudelange

Eşitlik faaliyetleri yürüten diğer bir ülke ise Lüksemburg olmuştur. Lüksemburg, yaşamın her alanında cinsiyet eşitliğini savunan bir toplum yaratmaya çalışmaktadır. 2015 yılında cinsiyet eşitliğine adanmış bir Bakanlık olan 'Kadın ve Erkek Eşitliği Bakanlığı'nı kurmuştur. Hatta Lüksemburg, sorumluluğu yalnızca cinsiyet eşitliği olan bir bakanlığa sahip tek AB devletidir. Ayrıca bu Bakanlık kadın kuruluşları ile de yakından iş birliği yapar (European Charter For Equality Of Women And Men in Local Life, 2021).

6.3.3. Finlandiya

Finlandiya’da ise 1987’de kabul edilen ve 1995 yılında üzerinde değişiklik yapılan kanuna göre, yerel yönetimlerde kadın ve erkekler en az yüzde 40 oranında temsil edilmek zorundadır. Finlandiya’nın 300 ve daha fazla belediyesinden 27’si, belediyelerde ve bölgelerde mevcut mevzuatı ve uluslararası anlaşmaları uygulamak için gönüllü bir taahhüt olan CEMR’nin (Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi) Eşitlik Şartını imzalamıştır. Finlandiya’da Eşitlik Yasası, yönetim ve karar verme dâhil olmak üzere belediyenin tüm faaliyetlerine uygulanmaktadır (Demo Finland, 2021).

6.3.3. Norveç

Norveç İstatistik Kurumu, bu faaliyetleri gösteren kurumların en önemlilerindedir. İstatistik ve analizlerin toplanması, işlenmesi ve yayılması yoluyla, daha bilinçli bir kamuoyu tartışmasına katkıda bulunmaktadır. Cinsiyet istatistiklerini güçlendirmek ve iyileştirmek için, ‘Sosyal Refah İstatistikleri Bölümü’ adı altında cinsiyet istatistiklerini koordine eden bir birim kurmuştur. Koordinatör ayrıca paydaşlar ve toplumsal cinsiyet istatistikleri kullanıcıları için bir odak noktası işlevi görür (Gender in Norway, 2021).

7. Yerel Yönetimlerde Kadın Meclisleri

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 76. Maddesine göre kent konseyleri; sosyal yardımlaşma, hemşerilik bilinci, yerel yönetimlerde saydamlık, hesap sorma gibi yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışan yapılardır. Kent konseyleri bu ilkeleri hayata geçirebilmek ve katılımcı bir politika üretim sürecine oluşturabilmek için çeşitli meslek kuruluşları, sendikalar, noterler, üniversite kulüpleri, sivil toplum örgütleri, muhtar temsilcileri gibi yapılardan destek alarak faaliyetlerini şekillendirir. Kent konseylerine bağlı bir yapı olarak

ortaya çıkmış olan kadın meclisleri ise kadına şiddet ve cinsiyet eşitliği gibi kökleşmiş sorunlar hakkında yerel yönetimler düzeyinde çeşitli sivil toplum kuruluşlarıyla beraber dayanışarak bu konuda politika üreten yapılardır.

Sumbaş ve Ömürgünüşen'in (2018) çalışmasına göre kadın meclislerindeki sorunlar iki genel başlıkta ele alınmalıdır. Bunlardan ilki hukuksal çerçevedeki eksiklikler, ikincisi ise siyasal ve ideolojik etkiler nedeniyle ortaya çıkan eksikliklerdir.

İlgili çalışmada hukuksal sorunlar üçe ayrılmıştır. Bunlardan ilki bütçe sorunudur. Kent Konseyi Yönetmeliğinin 16. Maddesinin a fıkrasına göre belediyeler, kent konseylerinin faaliyetlerini yürütebilmesi için nakdi yardım sağlamakla yükümlüdür. Kent konseylerinin alt unsuru olarak örgütlenmiş kadın meclisleri, maddi anlamda belediyeye direkt olarak bağlı olduğu için dönem dönem maddi sorunlar yaşayarak faaliyetlerine ara vermektedir. Belediyelerin kent konseyine olan nakdi desteği hususundaki belirsizlik, belediye yönetimlerinin keyfi uygulamalarına sebep olmaktadır. Bu durum da kent konseyinin hudutlarını daraltmakta ve inisiyatif alarak iş yapamaz bir hale getirmektedir. Bir diğer hukuksal sorun ise kent konseyinde alınan kararların, görüş ve tavsiye niteliğinde olmasıdır. İlgili kararların belediye meclisinde bağlayıcı bir niteliğe sahip olmaması konseyin ürettiği politikaların siyasal iradeye yeterli baskıyı yapamamasına neden olmaktadır.

Kent konseylerinin siyasal ve ideolojik etkiler nedeniyle ortaya çıkan sorunları ise yine üç başlıkta incelenmiştir. Sorunlardan birincisi, siyasal yetkisi ve bütçe yetkisi olmayan kent konseylerinin belediyelere göbekten bağımlı olmasıdır. Bu durum siyaset üstü işleve sahip olması beklenen kent konseyleri ve buna bağlı olarak kadın meclisleri, yerel yönetimde iktidarda olan siyasi partilerin

ideolojik sınırlılıklarından ileriye gidememesine neden olmaktadır. Kadın meclislerinin yerel demokraside öne çıkan bir yapı olmasının önündeki engellerden birisi de gönüllük ve katılım eksikliğidir. Bu durum, kadın meclislerindeki üyelik sürecinin şeffaf ve katılımcı bir ortamda gerçekleşmemesi ve kadın meclisleri ile kadın örgütleriyle STK'lerin yeterince iş birliğinde bulunmamasından kaynaklanmaktadır. Yine Sumbaş ve Ömürgünüşen'in çalışmasına göre kadın meclislerinde görev yapan üye profillerinin ideolojik ve sınıfsal olarak tek bir tip üzerinden oluşmaktadır. Araştırmada sözü edilen bu profil, belediyeye hâkim olan siyasi partinin ideolojik görüşünü yansıtan, orta gelir grubuna dahil, en az lise mezunu çalışan veya emekli kadınlardan oluşmaktadır.

Kadın meclisleri, yerel yönetimin sorumlu olduğu bölgede yaşayan kadınların sorunlarına yönelik çeşitli bilinçlendirme çalışmaları ve politika üretim çalışmaları yapan; teoride siyaset üstü olması gereken ve Türkiye'de genellikle 2010'lu yılların başında oluşmaya başlanmış kent konseylerine bağlı yapılardır. Yeni bir uygulama olarak sayılabilecek bu meclislerin işlevini artırmak için mevzuatta birtakım değişiklikler yapılmalıdır.

Kadın meclislerini daha işlevli bir sisteme kavuşturmak için kent konseylerini belediyelerin inisiyatiften çıkarıp özerk yapılar haline getirilmelidir. Bunun için öncelikli olarak kent konseylerinin finansmanında belediyelerin keyfi uygulamalarının önüne geçilmelidir. Bununla beraber kent konseylerinin alt birimi olarak oluşturulan meclislerin örgütlenme biçimleri demokratik teamüllerin ön plana çıkacağı katılımcı ve çoğulcu ilkelerle yeniden düzenlenmelidir.

Kent konseyleri belediye ve sivil toplum arasındaki geri dönütü sağlayacak bir ara kurum olarak ön plana çıkarılmalıdır. Bu bağlamda kadın meclisleri, bölgelerindeki kadın sivil toplum inisiyatifleriyle daha fazla ortak çalışma ve faaliyette bulunmalıdır. Ayrıca Türkiye'deki kadın meclisleri kurumsallaşmalarını ilerlettikten sonra orta-uzun vadede belediye meclisindeki karar alım süreçlerine direkt etki eden, bağlayıcılığı olan bir yapı haline dönüştürülmelidir.

Kent konseylerinin bir alt kurumu olarak kurumsallaşan, yarı bürokratik ve yarı sivil toplum vasıflarıyla şekillenmesi beklenen kadın meclisleri; teoride beklenen katılımı pratikte uygulamaya dönüştüremeyen emekleme aşamasındaki yapılardır. Kadınların yerel ölçekte yaşadığı kökleşmiş sorunlara karşı alternatif çözüm önerileri geliştirebilecek; siyasette ve politika üretim süreçlerinde kadın temsilini arttırabilecek potansiyele sahip kadın meclislerinin kurumsallaşması Türkiye demokrasisi için önemli bir kazanım olacaktır. Bu bağlamda yerel yöneticiler ve kanun koyucular birlikte hareket ederek bu kurumlardaki eksiklikleri tahkik etmeli ve bu kurumların örgütlenme biçimlerinde iyileştirmeler yapmalıdır.

birlikte ilerleyeceğiz.

KAYNAKÇA

BELLİ, A. (2015). Yerel Yönetimlerde Kadın Temsili ve Yerel Demokrasi. *Yasama Dergisi* (31), 65-88.

KAŞIKIRIK, A. (2021). Avrupa yerel yaşamda kadın-erkek eşitliği şartını imzalayan belediyelerin kadına yönelik şiddetle mücadele perspektifi. *Econder International Academic Journal*, 5(1), 81-101.

Mert, M. K. (2021). Avrupa ve Türkiye'den örnekleriyle kadın dostu kentler. *EURO Politika*, (11), 122-129.

Sumbas, A., & Ömürgönülşen, U. (2018). Etkin Bir Yerel Paydaş Olma Yolunda Kadın Meclislerinin Karşılaştığı Sorunlar Üzerine Bir Değerlendirme: Ankara Kadın Meclisleri Örneği. *Atatürk Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi*, 32(1), 65-81.

Gaziantep Belediyesi. Kadınlarımızla Birlikte Daha Güçlüyüz. Kadınlarımızla Birlikte Daha Güçlüyüz adresinden alındı

İzmit Belediyesi. (2021, Aralık 31). İzmit Belediyesi Çınar Çocuk Evi kısa sürede kentin marka eğitim kurumu oldu. Gülümse İzmit : <https://gulumseizmit.com.tr/haber/izmit-belediyesi-cinar-cocuk-evi-kisa-surede-kentin-marka-egitim-kurumu-oldu-h1528.html> adresinden alındı

Gaziantep Belediyesi. Kadınlarımızla Birlikte Daha Güçlüyüz. Kadınlarımızla Birlikte Daha Güçlüyüz adresinden alındı

İzmit Belediyesi. Çınar Çocuk Evi Başvuru Şartları. <https://file.izmit.bel.tr/cinar-cocuk-evi-kayit/> adresinden alındı

Uzunköprü Kaymakamlığı. Uzunköprü “Kadın Emek Pazarı” Açıldı:
<http://www.uzunkopru.gov.tr/uzunkopru-kadin-emek-pazari-acildi> adresinden
alındı

